

4. L'evolució, una teoria bicèfala: Darwin i Wallace

Jesús Gómez-Zurita

L'atribució de l'autoria d'una teoria depèn de què considerem que en determina l'origen: qui va ser el primer a pensar-la, a fer-la pública o a publicar-la formalment. En la de l'evolució per selecció natural tenim dos autors possibles. Charles Darwin va ser el primer a adonar-se del paper de la selecció natural com a motor de l'evolució a partir de les observacions que va fer en el seu viatge a bord del vaixell *HMS Beagle* els anys 1831-1836, de la lectura de Malthus el 1838 i dels experiments i observacions que va fer en les dècades abans de publicar *L'origen de les espècies*. Però el 1858 Alfred R. Wallace, un altre gran naturalista, va fer arribar a Darwin des de Malàisia un assaig en què proposava la seva mateixa teoria, però desenvolupada de manera independent, cosa que va precipitar la presentació conjunta d'aquesta idea a la Societat Linneana de Londres. Des d'aquest punt de vista, no hi ha controvèrsia respecte al mèrit compartit dels dos autors. En gran part empès per la competició que havia establert amb Wallace, Darwin va enllestir en un any la seva obra, que es va publicar el novembre del 1859, any en què el seu nom va quedar definitivament associat a la formulació de la teoria de l'evolució.

En la presentació de la teoria de la selecció natural de Wallace-Darwin, l'1 de juliol del 1858, a la Societat Linneana de Londres, el botànic Joseph Hooker i el geòleg Charles Lyell, amics íntims de Darwin i coneixedors de la seva feina i idees, explicaren en una carta introductòria haver conegut el desenvolupament d'aquesta teoria per part de Darwin almanco vint anys enrere.

S'ha dit que Darwin i Wallace només posaren per escrit el que ja es sospitava als cercles científics, cosa molt poc probable vista la gran indiferència amb què la teoria va ser rebuda quan es va fer pública a la Societat Linneana.

Wallace, home tan modest com intel·ligent, va atribuir durant tota la vida sense amargura a Darwin l'originalitat de la idea, malgrat que ell hi va contribuir amb el seu plantejament independent, la seva defensa i popularització. Per part seva, Darwin, en rebre l'escrit de Wallace a l'estiu del 1858, va estar a punt de cedir-li completament la prioritat.

Alfred Russel Wallace (1823-1913) i Charles Robert Darwin (1809-1882), ambdós preocupats sobre la "qüestió de les espècies", varen descobrir independentment i copresentar a la comunitat científica el paper de la selecció natural en l'evolució de la vida. La responsabilitat de la teoria descansa sobre la magnífica capacitat intel·lectual i científica dels dos naturalistes.

Darwin va fer feina molts d'anys per desenvolupar la seva teoria, i va ser molt reservat i prudent en compartir-la. Així i tot, comptava amb un grup d'amics molt propers amb qui discutir les seves idees. Darwin, Lyell y Hooker es representen aquí en una de les seves reunions científiques.